

Potpora za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih katastrofa
(članak 107. stavak 2. točka (b) UFEU-a)
Kontrolni popis za države članice

Člankom 107. stavkom 2. točkom (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) propisuje se da je potpora za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih katastrofa spojiva s unutarnjim tržištem. U skladu s člankom 108. UFEU-a sve namjere država članice za dodjelu potpora potrebno je prijaviti Komisiji koja je nadležna za provjeru nastale prirodne katastrofe radi opravdanja dodjele potpore.

Krizne situacije prouzročene prirodnim katastrofama zahtijevaju žurnu reakciju tijela koje daje potporu. Stoga je važno osigurati brzu provedbu predviđenih mjera potpore. Svrha je ovog kontrolnog popisa dati državama članicama okvirne smjernice, temeljene na relevantnoj praksi Komisije, o informacijama koje Komisiji treba dostaviti radi olakšavanja, pojašnjavanja i ubrzanja postupka prijave i odobrenja.

- Dio I. ovog kontrolnog popisa odnosi se na **prijavu programa potpore nakon pojave konkretne prirodne katastrofe.**
- Dio II. ovog kontrolnog popisa odnosi se na **prijavu programa „ex ante”** za određene vrste prirodnih katastrofa. Te se programe prijavljuje Komisiji unaprijed i dostavlja se opći okvir za dodjelu potpore za nadoknadu štete nastale zbog jedne ili više specifičnih vrsta budućih prirodnih katastrofa. Dodatna pojedinačna prijava u slučaju pojave prirodne katastrofe obuhvaćene programom ex ante nije potrebna. Međutim, programi ex ante sadržavaju obvezu izvješćivanja ex post u vezi s nekim događajem prema kojoj su države članice dužne obavijestiti Komisiju o točnoj primjeni programa u slučaju konkretnog događaja. Programe ex ante može se uspostaviti za prirodne katastrofe obuhvaćene ustaljenom prethodnom praksom Komisije (npr. potrese, lavine, klizišta i poplave).
- Dio III. ovog kontrolnog popisa odnosi se na informacije potrebne u kontekstu **izvješćivanja ex post o potporama dodijeljenima u okviru programa ex ante.**

Ovaj kontrolni popis nije obvezujući, ali ga države članice mogu upotrebljavati kao smjernice za pripremu prijave.¹ Za **prijave države članice moraju slijediti uobičajeni postupak prijave (uz dostavljanje relevantnih obrazaca prijave² s pomoću SANI-ja, utvrđenih u Prilogu I.**

¹ Ove su smjernice radni dokument službi Komisije za potrebe informiranja. Ne predstavljaju službeno stajalište Komisije o tom pitanju i njima se ne predviđa to stajalište. Namjera im nije predstavljati dispozitivnu odredbu i njima se ne dovodi u pitanje tumačenje Suda ili Općeg suda Europske unije u pogledu odredbi Ugovora o državnim potporama.

² Opći obrazac prijave I. te, za potporu poduzećima koja se bave proizvodnjom, preradom i prodajom poljoprivrednih proizvoda obuhvaćenih područjem primjene Priloga I. Ugovoru, obrazac III.12.N (obrazac o dodatnim podacima za potporu za naknadu štete nanosene poljoprivrednoj proizvodnji ili sredstvima za poljoprivrednu proizvodnju) i za potporu poduzećima u sektoru ribarstvu i akvakulturi, obrazac III.14 (obrazac o dodatnim podacima za potpore ribarstvu i akvakulturi).

Uredbi (EZ) br. 794/2004), koji se može **popuniti informacijama temeljenima na relevantnom dijelu ovog kontrolnog popisa (dio I. ili dio II.)**.

Za potrebe **izvješćivanja** u vezi s nekim događajem u kontekstu programa ex ante, države članice pozvane su upotrebljavati **dio III.** ovog kontrolnog popisa³.

Treba uzeti u obzir i specifična pravila za potporu za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih katastrofa poduzećima koja se bave proizvodnjom, preradom i prodajom poljoprivrednih proizvoda obuhvaćenih područjem primjene Priloga I. Ugovoru⁴ te poduzećima u sektoru ribarstva i akvakulture⁵.

Dio I. – Prijava programa potpore nakon pojave konkretne prirodne katastrofe

Države članice obvezne su prijaviti državne potpore za otklanjanje štete nastale zbog konkretne prirodne katastrofe koja se dogodila u prošlosti. U tom slučaju države članice obvezne su pridržavati se uobičajenog postupka prijave (s pomoću SANI-ja). Nikakva se potpora ne može dodijeliti prije nego što Komisija odobri prijavljeni program.

U nastavku je navedeno nekoliko elemenata za koje se, na temelju iskustva proizišlog iz prethodnih odluka Komisije, očekuje da ih te prijave sadržavaju. To je okviran popis koji treba prilagoditi karakteristikama pojedinog programa.

1. Činjenična osnova

1.1. Vrsta događaja

Molimo jasno opisati konkretnu prirodnu katastrofu. Ako postoji niz događaja, jasno objasniti poveznicu između njih (npr. iznimno jake kiše koje dovode do povišenja razine rijeka, poplava, klizišta itd.). Molimo poslati sve relevantne dokumente i, posebno, sva službena izvješća u kojima se pokazuje ozbiljnost događaja.

Kada se katastrofa dogodila?

1.2. Određivanje „prirodne katastrofe” od strane države članice

Je li događaj određen kao prirodna katastrofa na temelju nacionalnog prava?⁶ Molimo navesti vrijeme i dostaviti primjerak relevantnih dokumenata.

Ako postoji sustav za stupnjevanje ozbiljnosti katastrofa, molimo objasniti i dati objektivne kriterije koji se upotrebljavaju za ocjenjivanje.

³ To izvješćivanje u vezi s nekim događajem treba promatrati zasebno od podnošenja izvješća u skladu s Prilogom 3. Uredbe Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 140, 30.4.2004., str. 1.).

⁴ Smjernice Zajednice za državnu potporu u sektoru poljoprivrede i šumarstva 2007. – 2013. (SL C 319, 27.12.2006.).

⁵ Smjernice za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture (SL C 84, 3.4.2008., str. 10.).

⁶ Napominjemo da se ovim određenjem na temelju nacionalnog prava u ovoj fazi ne obvezuje Komisiju na analizu koju će provesti (određivanje konkretnog događaja kao „prirodne katastrofe” radi primjene članka 107. stavka 2. točke (b) UFEU-a Komisija provodi na temelju vlastite prakse i u svjetlu sudske prakse Europskog suda).

Radi li se o „katastrofi velikih razmjera” u skladu s člankom 2. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2012/2002⁷?

Je li podnesen zahtjev Fondu solidarnosti Europske unije (kojim upravlja Glavna uprava Komisije za regionalnu politiku)? Koji je status/rezultat zahtjeva?

Molimo navesti vrstu meteoroloških podataka ili izvješća koja su razmatrana (npr. mm kiše po m², grafikoni, fotografije itd.). Po mogućnosti bi izvor tih podataka trebala biti nacionalna meteorološka agencija ili drugo priznato nadležno tijelo.

Ako se ta prirodna katastrofa (ili slični događaji koji nisu određeni kao prirodna katastrofa) dogodila više puta u istoj regiji (istim regijama) prethodnih godina, molimo usporediti s tim prethodnim pojavama i ocijeniti ozbiljnost konkretnog događaja.

1.3. Geografsko područje primjene programa

Molimo jasno definirati geografsko područje primjene programa (nacionalno, regionalno). Kako je to geografsko područje primjene definirano i na temelju čega?

Molimo dostaviti iscrpan popis pogođenih regija ili općina, ako je moguće, uz upotrebu istog razvrstavanja prema kartama regionalnih potpora (razine NUTS 2/NUTS 3).

Sljedeće će informacije biti korisne: pogođeno stanovništvo (i kao postotak ukupnog stanovništva pogođene zemlje/područja), vrste pogođenih gospodarskih djelatnosti, gospodarska važnost pogođene regije (pogođenih regija) za nacionalni BDP, karte pogođenih regija.

Je li katastrofom obuhvaćeno više zemalja (jesu li i susjedne zemlje proglasile prirodnu katastrofu)?

1.4. Razina štete

Molimo procijeniti razinu štete koja je nastala zbog prirodne katastrofe. Kako je ta razina definirana i na temelju čega?

2. Pravna osnova

2.1. Opća pravna osnova

Molimo navesti postoji li opća pravna osnova, tj. opće pravo o postupanju u slučaju prirodnih katastrofa. Molimo dostaviti primjerak relevantnih dokumenata.

2.2. Posebna pravna osnova

Molimo navesti postoji li posebna pravna osnova, tj. provedbena uredba općeg prava, detaljan program kojim se određuje metoda izračuna štete itd. Molimo dostaviti primjerak relevantnih dokumenata.

Molimo navesti je li pravna osnova donesena na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

⁷ Uredba Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenoga 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije (SL L 311, 14.11.2002., str. 3.).

3. Korisnici

3.1. Vrste korisnika

Ako i pojedinci koji se ne bave gospodarskom djelatnošću imaju pravo na potporu u okviru programa, molimo jasno razdijeliti uvjete koji se primjenjuju na njih od uvjeta koji se odnose na poduzeća ili pojedince koji se bave gospodarskom djelatnošću. Potpora pojedincima (npr. evakuirane obitelji), pod uvjetom da nema elementa gospodarske djelatnosti, ne čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

Jesu li mjerom obuhvaćena velika poduzeća? Mala i srednja poduzeća? Mikropoduzeća?

Postoje li posebni uvjeti za mala i srednja poduzeća ili druge vrste korisnika?

3.2. Odabir korisnika

Kako se provodi odabir korisnika (npr. na temelju zahtjeva za potporu koji treba dostaviti u određenom roku nakon pojave katastrofe...)?

Je li isplata zajamčena svim korisnicima koji su podnijeli zahtjeve? Ako nije, koji su kriteriji za dodjelu ako ima više zahtjeva nego proračuna: prvi po redoslijedu, razmjerno smanjenje za sve korisnike kako bi se obuhvatilo nove podnositelje zahtjeva, drugo?

3.3. Broj korisnika

Molimo navesti procijenjeni broj korisnika. Ako je moguće, dostaviti informacije o broju svake vrste korisnika i prema pogođenoj regiji (npr. u regiji A: 10 velikih poduzeća, 15 malih i srednjih poduzeća i 20 mikropoduzeća).

Ako u trenutku prijave nije dostupan iscrpan popis korisnika ili je došlo do znatne promjene njihova broja, iscrpan popis treba dostaviti Komisiji što prije u roku utvrđenom u prijavi i najkasnije prilikom dostavljanja godišnjeg izvješća.

3.4. Sektorsko područje primjene programa

Molimo jasno navesti na koje se sektore program primjenjuje (poduzeća koja se bave svim gospodarskim sektorima, ograničeno na određene sektore ili su određeni sektori isključeni?).

Molimo navesti ako su, s obzirom na posebna pravila koja se primjenjuju na poduzeća u sektoru ribarstva i akvakulture te poduzeća koja se bave proizvodnjom, preradom i prodajom poljoprivrednih proizvoda obuhvaćenih područjem primjene Priloga I. Ugovoru, ti sektori obuhvaćeni ovim programom ili ako je zaseban program kojim je obuhvaćen jedan ili oba sektora bio ili će biti zasebno prijavljen Komisiji.

Ako su neki sektori isključeni, planira li se donošenje sektorskog programa?

4. Kašnjenje prijave i trajanje

Mora postojati uzročno-posljedična veza između štete i prirodne katastrofe. Lakše će je biti dokazati ako je potpora prijavljena u „razumnom” roku nakon pojave katastrofe.⁸

Molimo osigurati „klauzulu o mirovanju” kojom se jasno navodi da se potpore neće dodijeliti prije nego što Komisija odobri prijavljeni program.

⁸ Npr. ako nema posebnog opravdanja, za potporu u poljoprivrednom sektoru Komisija neće odobriti prijedloge potpore koji su dostavljeni više od tri godine nakon pojave događaja (točka 119. Smjernica Zajednice za državnu potporu u sektoru poljoprivrede i šumarstva 2007. – 2013.); za sektor ribarstva i akvakulture, mjeru potpore treba prijaviti Komisiji u roku od jedne godine nakon događaja na koji se odnosi (točka 4.4 Smjernica za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture).

Do kada korisnici mogu podnijeti zahtjev za naknadu štete nastale zbog prirodne katastrofe?

Do kada se potpora može dodijeliti u okviru prijavljenog programa? U tom pogledu napominjemo da će Komisija odobriti samo programe ograničenog trajanja.⁹

Do kada korisnici mogu primiti isplate potpore dodijeljene u okviru prijavljenog programa?¹⁰

5. Proračun i financiranje

Jasno navesti procijenjeni ukupni proračun programa te procijenjenu podjelu po godinama (ako program traje više od 1 godine) i ratama (ako se isplata izvršava u ratama).

Ako proračun nije konačno utvrđen u ovoj fazi provjere štete, raspoložive podatke treba dostaviti što prije u razumnom roku, a najkasnije prilikom podnošenja godišnjeg izvješća.

Odrediti financiranje potpore. Ako se potporu ne financira iz općeg proračuna države/regije/općine, molimo objasniti način financiranja.

Hoće li se program sufinancirati iz strukturnih fondova / Kohezijskog fonda?

Ako hoće, molimo potvrditi da će se poštovati pravila koja se primjenjuju na te fondove, a posebno odredbe utvrđene Uredbom Vijeća (EZ) br. 1083/2006 („Opća uredba o strukturnim fondovima”).

Hoće li se program sufinancirati iz Fonda solidarnosti Europske unije?

Ako hoće, molimo potvrditi da će se poštovati pravila koja se primjenjuju na taj fond, a posebno odredbe utvrđene Uredbom Vijeća (EZ) br. 2012/2002¹¹ o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije te odredbe utvrđene odlukom o dodjeli pomoći iz tog fonda za tu konkretnu nepogodu.

6. Opravdani troškovi

6.1. Vrsta obuhvaćene štete

Mora postojati uzročno-posljedična veza između štete i prirodne katastrofe. Kako će se sa sigurnošću utvrditi da je šteta nastala samo zbog katastrofe? Molimo poslati sve relevantne dokumente i, posebno, sva službena izvješća.

Molimo jasno definirati vrstu obuhvaćene štete. Primjeri: šteta na strojevima i opremi, šteta na građevinama (molimo razlikovati između komercijalne uporabe i stanovanja), šteta na infrastrukturi, šteta na vozilima (prijavljena pokretna imovina), šteta na neprijavljenoj pokretnoj imovini (npr. namještaj), šteta na zalihama, nedovršenoj proizvodnji, proizvodima i robi, šteta nastala zbog gubitka prihoda, obustavljanja poslovne aktivnosti...

Postoje li vrste štete koje su izričito isključene?

6.2. Metoda izračuna štete

Molimo dostaviti detaljnu metodologiju za svaku vrstu štete.

⁹ Najviše šest mjeseci za potporu u proizvodnom i drugim sektorima (usporedi i članak 4. stavak 2. točku (b) Uredbe Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 140, 30.4.2004., str. 1., kako je izmijenjena) te točku 7.2. dijela I. općeg obrasca prijave priloženog toj Uredbi); najviše sedam godina za potporu u sektoru poljoprivrede (u skladu s odjeljkom VIII.B Smjernica Zajednice za državne potpore u sektoru poljoprivrede i šumarstva 2007. – 2013.).

¹⁰ Npr. ako nema posebnog opravdanja, za potporu u poljoprivrednom sektoru Komisija neće odobriti prijedloge potpore koje treba platiti više od četiri godine nakon događaja (točka V.B.1 Smjernica Zajednice za državne potpore u sektoru poljoprivrede i šumarstva 2007. – 2013.).

¹¹ Vidi bilješku 5.

Primjeri:

- za štetu na strojevima i opremi: metoda izmijenjene nabavne vrijednosti
- za štetu na zalihama, gotovim proizvodima itd.: na temelju računovodstvenih dokumenata kojima se dokazuje njihovo postojanje u trenutku štete
- za štetu nastalu zbog gubitka prihoda: prosječna dobit prije odbitka kamata i poreza, troškovi amortizacije i rada, na temelju računa dobiti i gubitka i pomnoženo s danima obustave djelatnosti

Molimo navesti kako će se štetu utvrditi (nezavisan stručnjak, samostalna ocjena šteta do određenog iznosa...) prema pojedinom korisniku.

Uzima li se u obzir amortizacija robe prilikom ocjene štete i opravdanih troškova?

Ako se šteta ne može popraviti, molimo opisati pod kojim će se uvjetima zamjena obuhvatiti programom (nabava nove opreme ili izgradnja nove infrastrukture i građevina...).

Postoje li ograničavajući uvjeti (npr. najmanji ili najveći iznos štete, samo jedna vrsta štete koja se može pokriti po korisniku, posebna kombinacija određenih vrsta štete koja nije dopuštena...)?

Kako će se isključiti prevelika naknada? Molimo detaljno objasniti mehanizam kojim se osigurava da se neće pokriti više od 100 % štete nastale izravno zbog katastrofe (npr. odbitak isplata osiguranja).

7. Oblik i iznos potpore

Molimo navesti u kojem će obliku potpora biti dostupna korisniku. Primjeri: neposredna bespovratna sredstva, povratna sredstva, povoljan zajam (uključujući pojedinosti o načinu osiguranja zajma), kamatna subvencija, fiskalna mjera (molimo definirati: porezna olakšica, smanjenje porezne osnovice, smanjenje porezne stope, odgoda plaćanja poreza, ostalo), smanjenje doprinosa za socijalno osiguranje (ili prihvaćanje zakašnjelog plaćanja tih doprinosa), otpis duga, jamstvo (uključujući između ostalog informacije o zajmu ili drugim financijskim transakcijama obuhvaćenima jamstvom, potrebnim osiguranjem i isplatom premije).

U slučaju netransparentnih oblika potpore (osim neposrednih bespovratnih sredstava) molimo navesti način izračuna bruto ekvivalenta potpore.

Za svaki instrument potpore molimo dati točan opis njegovih pravila i uvjeta primjene, posebno uključujući njegov intenzitet potpore, porezni tretman i dodjeljuje li se potpora automatski čim se ispune određeni objektivni kriteriji (ako da, molimo navesti kriterije) ili postoji li diskrecijsko pravo tijela koja dodjeljuju potporu.

Dopušta li se programom izbor i/ili kombinacija različitih vrsta potpore (na temelju određenih kriterija ili ne)? Molimo objasniti.

Je li programom utvrđen najveći iznos potpore po korisniku?

8. Intenzitet potpore i kumulacija

Intenzitet potpore izražava se kao postotak (iznos potpore podijeljen s opravdanim troškovima). Molimo objasniti moguće razlike intenziteta potpora (npr. za osiguranu i neosiguranu imovinu, za različite vrste opravdanih troškova, za različite oblike potpora, za različite vrste štete, za različite vrste korisnika itd.).

Može li se potporu kumulirati s potporom primljenom iz lokalnih, regionalnih i nacionalnih programa ili programa Zajednice radi pokriva istih opravdanih troškova za isti cilj / različite ciljeve? S potporom *de minimis*? S isplata osiguranja? S fondovima iz drugih izvora?

Molimo dostaviti jasno objašnjenje moguće kumulacije potpore koja će se dodijeliti u okviru prijavljenog programa s drugom potporom ili naknadom primljenom iz drugih izvora.

Naknadu treba izračunati na razini pojedinog korisnika. Ukupna naknada, uključujući potporu dodijeljenu u okviru programa, isplate osiguranja i drugu potporu, ne može prelaziti 100 % troška štete nastale zbog prirodne katastrofe.

9. Tijelo koje dodjeljuje potporu i upravljanje programom

Molimo navesti tijelo koje dodjeljuje potporu (koje se može razlikovati ovisno o obliku potpore).

Molimo navesti razine/tijela nadležne/nadležna za upravljanje programom.

Jesu li uspostavljena neka posebna tijela za upravljanje programom (npr. regionalne komisije itd.)? Ako jesu, molimo objasniti njihov sastav, zadatak, ovlasti itd.

Molimo objasniti osnovne uvjete za zahtjeve za potporu (rokove za podnošenje zahtjeva, posebne obrasce zahtjeva...).

Koje dokaze korisnici trebaju dostaviti (račune, izvješća građevinske inspekcije, narudžbe materijala itd.)? Tko će prikupiti i ocijeniti dokaze (nezavisni stručnjaci, posebne komisije, samostalna ocjena štete do određenog praga...)?

Molimo navesti tijelo koje je nadležno za isplate. Ako postoji više tijela, molimo objasniti njihovo međusobno djelovanje i posebno način na koji će se osigurati da su sve isplate utvrđene i da kumulacija neće dovesti do prekomjerne naknade.

DIO II. – Prijava programa *ex-ante* za određene vrste prirodnih katastrofa

Države članice mogu prijaviti opći okvir potpore za otklanjanje štete nastale zbog jedne ili više specifičnih vrsta budućih prirodnih katastrofa, a da pri tome nije potrebna zasebna prijava potpore dodijeljene za svaku pojavu. Ti programi *ex ante* mogu se uspostaviti za prirodne katastrofe obuhvaćene ustaljenom prethodnom praksom Komisije (npr. potrese, lavine, klizišta i poplave). Moraju sadržavati obvezu izvješćivanja *ex post* prema kojoj su države članice dužne obavijestiti Komisiju o točnoj primjeni programa u slučaju konkretnog događaja.

U nastavku je navedeno nekoliko elemenata koji se nalaze u prethodnoj praksi Komisije i za koje se očekuje da ih prijave *ex ante* sadržavaju. To je okviran popis koji se može prilagoditi karakteristikama pojedinog programa.

1. Činjenična osnova

1.1. Vrsta događaja

Molimo jasno odrediti vrstu prirodne katastrofe (prirodnih katastrofa) obuhvaćene (obuhvaćenih) prijavljenim programom.

1.2. Određivanje „prirodne katastrofe” od strane države članice

Molimo odrediti formalne kriterije za određivanje pojave kao prirodne katastrofe (nacionalni sustavi, usklađenost s definicijom „katastrofe velikih razmjera” iz članka 2. stavka 1. Uredbe Vijeća (EZ) 2012/2002¹², drugo?).

Molimo objasniti koje su razine odluke uključene (npr. predsjednička odluka, ministarska odluka, odluka regionalnih ili lokalnih tijela).

Molimo navesti vrstu meteoroloških podataka ili izvješća koja će se razmatrati (npr. mm kiše po m², grafovi, fotografije itd.). Po mogućnosti bi izvor tih podataka trebala biti nacionalna meteorološka agencija ili drugo priznato nadležno tijelo.

Ako postoji sustav za stupnjevanje ozbiljnosti katastrofa, molimo objasniti i dati objektivne kriterije koji se upotrebljavaju za ocjenjivanje.

1.3. Geografsko područje primjene programa

Molimo jasno definirati geografsko područje primjene programa (regionalno, nacionalno?). Kako je to geografsko područje primjene definirano i na temelju čega?

2. Pravna osnova

2.1. Opća pravna osnova

Molimo navesti postoji li opća pravna osnova, tj. opće pravo o postupanju u slučaju prirodnih katastrofa. Molimo dostaviti primjerak relevantnih dokumenata.

2.2. Posebna pravna osnova

Molimo navesti postoji li posebna pravna osnova, tj. provedbena uredba općeg prava, detaljan program kojim se određuje metoda izračuna štete itd.

Molimo navesti je li pravna osnova donesena na nacionalnoj ili regionalnoj razini. Molimo dostaviti primjerak relevantnih dokumenata.

3. Korisnici

3.1. Vrste korisnika

Ako i pojedinci koji se ne bave gospodarskom djelatnošću imaju pravo na potporu u okviru programa, molimo jasno razdijeliti uvjete koji se primjenjuju na njih od uvjeta koji se odnose na poduzeća ili pojedince koji se bave gospodarskom djelatnošću. Potpora pojedincima (npr. evakuirane obitelji), pod uvjetom da nema elementa gospodarske djelatnosti, ne čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

Jesu li mjerom obuhvaćena velika poduzeća? Mala i srednja poduzeća? Mikropoduzeća?

Postoje li posebni uvjeti za mala i srednja poduzeća ili druge vrste korisnika?

3.2. Odabir korisnika

Kako će se provoditi odabir korisnika (npr. na temelju zahtjeva za potporu koji treba dostaviti u određenom roku nakon pojave katastrofe...)?

Kako će se provesti odabir korisnika u slučaju nedostatnog proračuna?

¹² Vidi bilješku 5.

3.3. Broj korisnika

Ako je moguće, molimo navesti procijenjeni broj korisnika.

3.4. Sektorsko područje primjene programa

Molimo jasno navesti na koje se sektore program primjenjuje (poduzeća koja se bave svim gospodarskim sektorima, ograničeno na određene sektore ili su određeni sektori isključeni?).

Molimo navesti ako su, s obzirom na posebna pravila koja se primjenjuju na poduzeća u sektoru ribarstva i akvakulture te poduzeća koja se bave proizvodnjom, preradom i prodajom poljoprivrednih proizvoda obuhvaćenih područjem primjene Priloga I. Ugovoru, ti sektori obuhvaćeni ovim programom ili ako je zaseban program kojim je obuhvaćen jedan ili oba sektora bio ili će biti zasebno prijavljen Komisiji.

Ako su neki sektori isključeni, planira li se donošenje sektorskog programa?

4. Trajanje

Mora postojati uzročno-posljedična veza između štete i prirodne katastrofe. Lakše će je biti dokazati ako je potpora prijavljena u „razumnom” roku nakon pojave katastrofe.¹³

Do kada korisnici mogu podnijeti zahtjev za naknadu štete nastale zbog prirodne katastrofe?

Do kada se potpora može dodijeliti u okviru prijavljenog programa? U tom pogledu napominjemo da će Komisija odobriti samo programe ograničenog trajanja.¹⁴

Do kada korisnici mogu primiti isplate potpore dodijeljene u okviru prijavljenog programa?¹⁵

5. Proračun i financiranje

Ako je moguće, molimo dostaviti okvirnu gornju granicu ukupnog dodijeljenog proračuna prema vrsti korisnika, vrsti štete ili instrumentu potpore.

Postoji li najviši iznos potpore po korisniku?

Je li isplata zajamčena svim korisnicima koji su podnijeli zahtjeve? Ako nije, koji su kriteriji za dodjelu ako ima više zahtjeva nego proračuna: prvi po redoslijedu, razmjerno smanjenje za sve korisnike kako bi se obuhvatili novi podnositelji zahtjeva, drugo?

Odrediti financiranje potpore. Ako se potporu ne financira iz općeg proračuna države/regije/općine, molimo objasniti način financiranja.

Je li predviđeno sufinanciranje iz strukturnih fondova / Kohezijskog fonda?

Ako je, molimo potvrditi da će se poštovati pravila koja se primjenjuju na te fondove, a

¹³ Npr. ako nema posebnog opravdanja, za potporu u poljoprivrednom sektoru Komisija neće odobriti prijedloge potpore koji su dostavljeni više od tri godine nakon pojave događaja (točka 119. Smjernica Zajednice za državnu potporu u sektoru poljoprivrede i šumarstva 2007. – 2013.); za sektor ribarstva i akvakulture, mjeru potpore treba prijaviti Komisiji u roku od jedne godine nakon događaja na koji se odnosi (točka 4.4 Smjernica za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture).

¹⁴ Najviše šest mjeseci za potporu u proizvodnom i drugim sektorima (usporedi i članak 4. stavak 2. točku (b) Uredbe Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 140, 30.4.2004., str. 1., kako je izmijenjena) te točku 7.2. dijela I. općeg obrasca prijave priloženog toj Uredbi); najviše sedam godina za potporu u sektoru poljoprivrede (u skladu s odjeljkom VIII.B Smjernica Zajednice za državne potpore u sektoru poljoprivrede i šumarstva 2007. – 2013.).

¹⁵ Npr. ako nema posebnog opravdanja, za potporu u poljoprivrednom sektoru Komisija neće odobriti prijedloge potpore koje treba platiti više od četiri godine nakon događaja (točka V.B.1 Smjernica Zajednice za državne potpore u sektoru poljoprivrede i šumarstva 2007. – 2013.).

posebno odredbe utvrđene Uredbom Vijeća (EZ) br. 1083/2006 („Opća uredba o strukturnim fondovima”).

Je li predviđeno sufinanciranje iz Fonda solidarnosti Europske unije?

Ako je, molimo potvrditi da će se poštovati pravila koja se primjenjuju na taj fond, a posebno odredbe utvrđene Uredbom Vijeća (EZ) br. 2012/2002¹⁶ o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije te odredbe utvrđene odlukom o dodjeli pomoći iz tog fonda za tu konkretnu nepogodu.

6. Opravdani troškovi

6.1. Vrsta obuhvaćene štete

Mora postojati uzročno-posljedična veza između štete i prirodne katastrofe. Kako će se sa sigurnošću utvrditi da je šteta nastala samo zbog katastrofe? Molimo poslati sve relevantne dokumente i, posebno, sva službena izvješća.

Molimo jasno odrediti vrstu štete obuhvaćene prijavljenim programom. Primjeri: šteta na strojevima i opremi, šteta na građevinama (molimo razlikovati između komercijalne uporabe i stanovanja), šteta na infrastrukturi, šteta na vozilima (prijavljena pokretna imovina), šteta na neprijavljenoj pokretnoj imovini (npr. namještaj), šteta na zalihama, nedovršenoj proizvodnji, proizvodima i robi, šteta nastala zbog gubitka prihoda, obustavljanja poslovne aktivnosti...

Postoji li vrsta štete koja je izričito isključena?

6.2. Metoda izračuna štete

Molimo dostaviti detaljnu metodologiju za svaku vrstu štete.

Primjeri:

- za štetu na strojevima i opremi: metoda izmijenjene nabavne vrijednosti;
- za štetu na zalihama, gotovim proizvodima itd.: na temelju računovodstvenih dokumenata kojima se dokazuje njihovo postojanje u trenutku štete;
- za štetu nastalu zbog gubitka prihoda: prosječna dobit prije odbitka kamata i poreza, troškovi amortizacije i rada, na temelju računa dobiti i gubitka i pomnoženo s danima obustave djelatnosti.

Molimo navesti kako će se štetu utvrditi (nezavisan stručnjak, samostalna ocjena štete do određenog iznosa...) prema pojedinog korisniku.

Uzima li se u obzir amortizacija robe prilikom ocjene štete i opravdanih troškova?

Ako se šteta ne može popraviti, molimo opisati pod kojim će se uvjetima zamjena obuhvatiti programom (nabava nove opreme ili izgradnja nove infrastrukture i građevina...).

Postoje li ograničavajući uvjeti (npr. najmanji ili najveći iznos štete, samo jedna vrsta štete koja se može pokriti po korisniku, posebna kombinacija određenih vrsta štete koja nije dopuštena...)?

Kako će se isključiti prevelika naknada? Molimo detaljno objasniti mehanizam kojim se osigurava da se neće pokriti više od 100 % štete nastale izravno zbog katastrofe (npr. odbitak isplata osiguranja).

¹⁶ Vidi bilješku 5.

7. Oblik i iznos potpore

Molimo navesti u kojem će obliku potpora biti dostupna korisniku. Primjeri: neposredna bespovratna sredstva, povratna sredstva, povoljan zajam (uključujući pojedinosti o načinu osiguranja zajma), kamatna subvencija, fiskalna mjera (molimo definirati: porezna olakšica, smanjenje porezne osnovice, smanjenje porezne stope, odgoda plaćanja poreza, ostalo), smanjenje doprinosa za socijalno osiguranje (ili prihvaćanje zakašnjele isplate tih doprinosa), otpis duga, jamstvo (uključujući između ostalog informacije o zajmu ili drugim financijskim transakcijama obuhvaćenima jamstvom, potrebnim osiguranjem i isplatom premije).

U slučaju netransparentnih oblika potpore (osim neposrednih bespovratnih sredstava), molimo navesti način izračuna bruto ekvivalenta potpore.

Za svaki instrument potpore molimo dati točan opis njegovih pravila i uvjeta primjene, posebno uključujući njegov intenzitet potpore, porezni tretman i dodjeljuje li se potpora automatski čim se ispune određeni objektivni kriteriji (ako da, molimo navesti kriterije) ili postoji li diskrecijsko pravo tijela koja dodjeljuju potporu.

Dopušta li se programom izbor i/ili kombinacija različitih vrsta potpore (na temelju određenih kriterija ili ne)? Molimo objasniti.

Je li programom utvrđen najveći iznos potpore po korisniku?

8. Intenzitet potpore i kumulacija

Intenzitet potpore izražava se kao postotak (iznos potpore podijeljen s opravdanim troškovima). Molimo objasniti moguće razlike intenziteta potpora (npr. za osiguranu i neosiguranu imovinu, za različite vrste opravdanih troškova, za različite oblike potpora, za različite vrste štete, za različite vrste korisnika itd.).

Može li se potporu kumulirati s potporom primljenom iz lokalnih, regionalnih i nacionalnih programa ili programa Zajednice radi pokrića istih opravdanih troškova za isti cilj / različite ciljeve? S potporom *de minimis*? S isplatom osiguranja? S fondovima iz drugih izvora?

Molimo dostaviti jasno objašnjenje moguće kumulacije potpore koja će se dodijeliti u okviru prijavljenog programa s drugom potporom ili naknadom primljenom iz drugih izvora.

Naknadu treba izračunati na razini pojedinog korisnika. Ukupna naknada, uključujući potporu dodijeljenu u okviru programa, isplate osiguranja i drugu potporu, ne može prelaziti 100 % troška štete nastale zbog prirodne katastrofe.

9. Tijelo koje dodjeljuje potporu i upravljanje programom

Molimo navesti tijelo koje dodjeljuje potporu (koje se može razlikovati ovisno o obliku potpore).

Molimo navesti razine/tijela nadležne/nadležna za upravljanje programom.

Jesu li uspostavljena neka posebna tijela za upravljanje programom (npr. regionalne komisije itd.)? Ako jesu, molimo objasniti njihov sastav, zadatak, ovlasti itd.

Molimo objasniti osnovne zahtjeve za podnošenje zahtjeva za potporu.

Koje dokaze korisnici trebaju dostaviti (račune, izvješća građevinske inspekcije, narudžbe materijala itd.)? Tko će prikupiti i ocijeniti dokaze (nezavisni stručnjaci, posebne komisije, samostalna ocjena štete do određenog praga...)?

Molimo navesti tijelo koje je nadležno za isplate. Ako postoji više tijela, molimo objasniti njihovo međusobno djelovanje i posebno način na koji će se osigurati da su sve isplate utvrđene i da kumulacija neće dovesti do prekomjerne naknade.

10. Izvješćivanje *ex post* u vezi s nekim događajem

Molimo navesti kako će država članica Komisiji dostaviti informacije iz izvješća *ex post* nakon pojave konkretne prirodne katastrofe te dostaviti vremenski okvir predviđen za izvješćivanje (npr. činjenične informacije o konkretnoj katastrofi, detaljnije informacije o korisnicima, razina štete i planirana potpora).

DIO III. – Izvješćivanje *ex post* u vezi s nekim događajem radi nadzora potpore dodijeljene u okviru programa *ex ante*

Ovaj se dio kontrolnog popisa odnosi na informacije koje se Komisiji dostavljaju u kontekstu izvješćivanja *ex post* u vezi s nekim događajem u pogledu potpore zbog konkretne prirodne katastrofe dodijeljene u okviru postojećeg programa *ex ante*¹⁷. Od država članica zahtijeva se da dostave argumente kojima se dokazuje da događaj odgovara tipologiji katastrofe odobrene u okviru programa *ex ante*.

Potpore se može zakonito dodijeliti i odmah isplatiti jer je Komisija već prihvatila mjeru prilikom odobrenja programa *ex ante*. Ako bi iz izvješćivanja (u skladu s dijelom III. ovog kontrolnog popisa i Uredbom Komisije (EZ) br. 794/2004, Prilogom III.) ili iz drugih izvora informacija proizišlo da se uvjete programa *ex ante* nije poštovalo te da je potpora dodijeljena nezakonito, Komisija bez odlaganja ispituje te informacije s obzirom na mogući povrat u skladu s člancima 10. do 16. Postupovne uredbe¹⁸.

1. Činjenična osnova

1.1. Vrsta događaja

Molimo jasno opisati konkretnu prirodnu katastrofu. Ako postoji niz događaja, jasno objasniti poveznicu između njih (npr. iznimno jake kiše koje dovode do povišenja razine rijeka, poplava, klizišta itd.).

Kada se katastrofa dogodila?

1.2. Geografsko područje primjene programa

Molimo jasno definirati geografsko područje primjene programa (nacionalno, regionalno). Kako je to geografsko područje primjene definirano i na temelju čega?

Molimo dostaviti iscrpan popis pogođenih regija ili općina, ako je moguće, uz upotrebu istog razvrstavanja prema kartama regionalnih potpora (NUTS 2, NUTS 3).

¹⁷ Te odredbe o izvješćivanju odijeljene su od općih obveza izvješćivanja uvedenih Uredbom Komisije (EZ) br. 794/2004 jer služe drukčijoj svrsi (tj. osiguranje usklađenosti s programom *ex ante* u odnosu na dostavljanje godišnjeg izvješća o rashodima).

¹⁸ Uredba Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 83, 27.3.1999., str. 1).

Sljedeće će informacije biti korisne: pogođeno stanovništvo (i kao postotak ukupnog stanovništva pogođene zemlje/područja), gospodarska važnost pogođene regije (pogođenih regija) za nacionalni BDP, karte pogođenih regija.

Je li katastrofom obuhvaćeno više zemalja (jesu li i susjedne zemlje proglasile katastrofu)?

1.3. Razina štete

Molimo navesti razinu štete koja je nastala zbog prirodne katastrofe. Kako je ta razina definirana i na temelju čega?

2. Pravna osnova

Molimo navesti je li uz pravne osnove dostavljene s prijavom programa *ex ante* donesena i dodatna pravna osnova. Molimo objasniti međusobna djelovanja / razlike u odnosu na program *ex ante*.

3. Korisnici

Molimo navesti jesu li neki uvjeti koji se odnose na korisnike dodani ili promijenjeni u usporedbi s uvjetima navedenima u prijavi programa *ex ante*.

Molimo dostaviti informacije o broju svake vrste korisnika i prema pogođenoj regiji (npr. u regiji A: 10 velikih poduzeća, 15 malih i srednjih poduzeća i 20 mikropoduzeća) ili iscrpan popis korisnika kojima je potpora dodijeljena.

4. Trajanje

Do kada korisnici mogu podnijeti zahtjev za naknadu štete nastale zbog prirodne katastrofe?

Do kada korisnici mogu primiti isplate potpore dodijeljene za naknadu štete konkretne katastrofe?

Ako je isplata predviđena u ratama, molimo dostaviti vremenski raspored i proračun prema ratama.

5. Proračun i financiranje

Jasno navesti ukupan proračun dodijeljen za naknadu štete zbog konkretne prirodne katastrofe obuhvaćene izvješćem.
